

Notatki

Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Not. Orn. 44: 195–219.

Tomiałoć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Zbigniew Kajzer, Wiosny Ludów 3/35, 71-471 Szczecin, atricilla@interia.pl

Dawid Czastkiewicz, Iwaszkiewicza 34/9, 10-089 Olsztyn, dawid7041@wp.pl

Drugie stwierdzenie lęgu rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* na Pomorzu Zachodnim

MIŁOSZ KOWALEWSKI

Dnia 13 czerwca 2007 na rozlewisku w Pysce pod Kołobrzegiem stwierdziłem kolonię lęgową rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* (fot. 4). W koloni znajdowało się 13 gniazd ze zniesieniami rybitwy białoskrzydłej oraz 2–3 gniazda rybitwy czarnej *Ch. niger*. Podczas zbliżania się do koloni rybitwy bardzo się niepokoiły i alarmowały krzykliwymi krótkimi odgłosami. W czasie kolejnych kilku kontroli w czerwcu, obserwowałem wysiadujące ptaki. 30 czerwca stwierdziłem zniszczenie połowy gniazd, spowodowane załamaniem pogody (silny sztorm z ulewnymi deszczami). Część gniazd została zatopiona przez podniesienie się poziomu wody, a pozostałe „zmięcione” z powierzchni wody przez wiatr. Tydzień później podczas kolejnego sztormu poziom wody podniósł się ponownie (łącznie o ok. 1,2 m), co spowodowało zalanie pozostałych gniazd. Jako ostatnie uchwyciło się jedno gniazdo rybitwy czarnej, w którym stwierdziłem klucie. Stale rosnący poziom wody zatopił i to gniazdo, i prawdopodobnie żadne pisklęta nie przeżyły. W czasie kolejnych kontroli w lipcu stwierdziłem jedynie kilka żerujących rybitw białoskrzydłych i czarnych, które w przeciągu kilkunastu następných dni opuściły lęgowisko. Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej.

Rybitwa białoskrzydła jest bardzo nielicznym ptakiem, lęgnącym się głównie w pasie środkowej i wschodniej Polski (Tomiałoć & Stawarczyk 2003). Corocznie ptak ten gniazduje tylko w Kotlinie Biebrzańskiej, natomiast pozostałe stanowiska zajmowane są tylko przez jeden lub kilka sezonów. Liczebność populacji krajowej rybitwy białoskrzydłej podlega silnym wahaniom, wynosząc w zależności od roku od kilkudziesięciu do kilku tysięcy par (Tomiałoć & Stawarczyk 2003).

Powyższe stwierdzenie lęgu jest drugim przypadkiem gniazdowania rybitwy białoskrzydłej na Pomorzu Zachodnim. Po raz pierwszy lęgi 5–6 par miały miejsce w roku 1997 na jez. Świdwie (Staszewski & Czeraszewicz 2000). Obydwa przypadki lęgów miały miejsce w latach rekordowych nalotów rybitwy białoskrzydłej w kraju (Tomiałoć & Stawarczyk 2003, Kartoteka Ptaków Pomorza Zachodniego – dane niepubl.).

The second breeding record of the White-winged Tern *Chlidonias leucopterus* in Western Pomerania. Thirteen breeding pairs of the White-winged Tern in backwater lakes in Pyszka, near Kołobrzeg were tracked (photo 4). It is the second breeding record for this species in Western Pomerania. Its breeding was first confirmed in Świdwie Lake in 1997. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Literatura

Staszewski A., Czeraszkiwicz R. 2000. Awifauna lęgowa rezerwatu „Świdwie” i okolic w latach 1990–1998. Not. Orn. 41: 115–138.

Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”. Wrocław.

Miłosz Kowalewski, Unii Lubelskiej 33a/2, 78-100 Kołobrzeg, kurs340@poczta.fm

Trzecie stwierdzenie lęgu rybitwy białowąsej *Chlidonias hybrida* na Pomorzu Zachodnim

MARCIN SOWA

Dnia 20 czerwca 2008 roku na rozlewisku w Kicku pod Stargardem Szczecińskim stwierdziłem kolonię rybitwy białowąsej *Chlidonias hybrida* (fot. 5). Znalazłem 8 gniazd, w większości ze zniesieniem, które usytuowane były w sąsiedztwie 12 gniazd zausznika *Podiceps nigricollis*, dwóch gniazd rybitwy czarnej *Ch. niger* oraz jednego gniazda śmieszki *Larus ridibundus*. Podczas zbliżania się do koloni, rybitwy bardzo niepokoiły się i alarmowały. Od czasu do czasu atakowały, przelatując nisko nad moją głową.

W trakcie kolejnej kontroli 26 czerwca zauważyłem, iż poziom wody na rozlewisku nieznacznie się obniżył. Zniesień w gniazdach rybitwy białowąsej przybyło, jednak w żadnym z nich nie było jeszcze piskląt, w przeciwieństwie do rybitwy czarnej, u której odnotowano 3 pisklęta. Stwierdzono stratę lęgu u większości zauszników oraz śmieszki. Dnia 8 lipca podczas przeprowadzenia kolejnej kontroli stwierdzono ponowny spadek poziomu wody - w sumie o 30 cm. Nie przeszkodziło to jednak rybitwom białowąsym, gdyż liczba gniazd powiększyła się do 12. W ponad połowie z nich znajdowały się już pisklęta. Tego dnia udało mi się zaobrączkować 11 z nich.

Opisany powyżej przypadek gniazdowania 12 par rybitw białowąsych jest trzecim stwierdzeniem lęgu tego gatunku na Pomorzu Zachodnim. Po raz pierwszy lęgi odnotowano w roku 2002 na stawach Dzwonowo (12 par), a kolejne miały miejsce na niewielkich stawach koło Będgoszczy w roku 2003, gdzie stwierdzono 17 gniazd (Kajzer et al. 2005). Co ciekawe wszystkie, dotychczasowe przypadki